

СУСІДСЬКА ВЗАЄМОДОПОМОГА¹ (Б)

Маріанна Голованова розповідає: «Ми обрали варіант, який є найбільш перспективним з точки зору довгострокового впливу та можливості побудови справді ефективних та дієвих місцевих громад. Ми знайшли лідерів, яким довіряє більшість мешканців громади, навчили їх визначати та вирішувати проблеми території, залучаючи мешканців та доступні ресурси. Отже, будучи обраним усіма мешканцями координатором дому (декількох приватних господарств, мікрорайону й т.д.) є уповноваженим від всього колективу мешканців. Він відчуває, що його сусіди довірили йому досить важливу ділянку активності, що спрямована на колективну безпеку та водночас – безпеку кожного. З іншого боку, такий підхід дозволяє зробити програму «Сусідської допомоги» «своєю», чимось таким зрозумілим та корисним для кожного мешканця.

Керівник місцевої комунальної служби у Комінтернівському районі Ольга Бондура так відгукується про наслідки впровадження програми: «З моменту початку роботи програми «Сусідська взаємодопомога» зроблено вже дуже багато:

- проведені збори мешканців з представниками міліції, громадської організації та ЖЕКУ;
- обговорені проблеми та намічені плани поліпшення ситуації з розподілом обов'язків між громадською організацією, міліцією, мешканцями та ЖЕКом;
- обрані координатори будинків та під'їздів, яким довіряє більшість мешканців;
- побудовані сторожки на кошти мешканців й організовані чергування в під'їздах дев'ятиповерхівок, де встановлені двері за проектом;
- спільними зусиллями ЖЕКУ й мешканців відремонтовані закриті під'їзди;

¹ Ситуаційна вправа створена з навчальною метою, а не для того, щоб проілюструвати ефективність чи неефективність прийнятого рішення. Вона підготовлена за методичної підтримки Консорціуму із удосконалення менеджмент-освіти в Україні (CEUME) у рамках конкурсу «Самоорганізація громадян для вирішення місцевих проблем: акумуляція найкращих практик», який проводила програма «Громадянське суспільство та належне врядування» Міжнародного фонду «Відродження».

- завдяки цьому в охоронюваних під'їздах тепер безпечно, чисто, немає сторонніх, за що мешканці дуже вдячні».

Отже, мешканці усвідомили наявність проблем в їхньому районі. Вони зібралися та обрали координатора (насправді, це було одним з найбільш складних практичних завдань для виконання з самого початку створення локального осередку «Сусідської взаємодопомоги»). Кожний мешканець, що публічно віддав свій голос, розумів, що надалі він повинен допомагати цьому координатору.

Співробітники ЖЕКу в свою чергу заохочували участь мешканців будинків у програмі. Для ЖЕКу це має подвійне позитивне значення. Так, колективна власність – під'їзди, двори, стає не «нічийною». Тепер мешканці, вклавши в благоустрій свою енергію, сили, фантазію і, що важливо, матеріальні ресурси, стають небайдужими до їхнього збереження й розвитку. А моральний аспект полягає в наступному. Набагато легше й приємніше підтримувати порядок на доглянутій території, для доброзичливих людей.

Серед іншого, завдяки установці освітлювальних приладів на території на кошти проекту істотно підвищилася безпека як мешканців, так і співробітників ЖЕКу, які вимушено працюють і в темний час доби. Зі свого боку, на перше ж прохання мешканців, ми встановлювали освітлювальні прилади проекту над під'їздами. Після початку розповсюдження програми «Сусідська взаємодопомога» поступово всі співробітники ЖЕКу взяли в ній активну участь, тим самим стали провідниками проекту в районах свого мешкання.

Маріанна Голованова зазначила роль виконавчих органів місцевого самоврядування: «В ході впровадження програми було організовано тісну співпрацю з місцевими органами влади та депутатським корпусом: на всі публічні заходи проекту були запрошені представники місцевих служб соціального захисту, з роботи з молоддю, ЖЕКів та шкіл, а також місцеві депутати за відповідними округами. Усім акціям передувала взаємодія з районними виконкомом та ЖЕКами з прибирання та благоустрою територій, на яких були відновлені спортивні або дитячі майданчики. Завдяки проведеному навчанню громадських активістів, стало можливим діяльність з залучення ресурсів для покращення умов проживання (ремонт дахів та під'їздів) за підтримки місцевого бюджету. Також, після офіційної реєстрації нашої діяльності, стало можливим залучити кошти місцевого бюджету для виконання цільових проектів у рамках механізму соціального замовлення, що було започатковано в місті Харкові».